

A KISZ szervezeti kereteiről folyó vita szükségszerűen más problémára is ráirányítja a figyelmet. Nem vitás: a KISZ hamarosan nem, vagy csak igen gyengén funkcionál. A tagok "vállalása" gyakran formális, nem alakulnak ki igazi közösségek. Egy-két éve még nevettünk az anekdotákon, a hálóval fogott KISZ vezetőkről. Mostanra már nevetni sem tudunk. Elfogadtuk, tudomásul vettük. Ugyanigy tudomásul vettük, hogy a karon nem működnek önálló hallgatói alkotó-, és önképzőkörök /hivhatjuk másként is: a lényeg valamilyen hallgatói alkotó tevékenység/, hogy a teljesítményeket csak a vizsgákon /?/ mérjük. A léthez, az értelmiségi léthez különösen, hozzátartozik a társadalmi cselekvés és felelősségvállalás.

A hallgatók változtatási igényét, utkeresését indokoltnak látom. A KISZ jelenlegi szervezeti keretei változtatásra érettek. De csak a szervezeti keretek megváltoztatásával a személyes, belső feltételek nem fognak automatikusan az aktivitás irányába elmozdulni. Szükségesnek vélem, hogy az esetlegesen alakuló új közösségek valamilyen, a tagok által egyöntetűen vállalt tevékenységformára építsék működésüket. Ezek a tevékenységek az egyetem falain kívülre is irányulhatnak. Mivel elvileg valamennyi hallgató tanárnak készül, az egyetem éve alatt szükséges lenne a pálya várható követelményeire, fokozott szellemi és fizikai megterhelésére is felkészülni. Az elméleti anyag megtanulásán, valamint a kötelező gyakorlatok "letudásán" kívül számos lehetőség lenne a város iskoláiban és gyermekintézményeiben dolgozni. A Gyermekvédő Intézet Ujszegeden hiába vár érdeklődő, segítő hallgatókat. A nevelőotthonoknak kiscsoportok vezetéséhez kellene segítség, a dorozsmai cigányiskola vezetője már csak egészen halkán említi az ilyenirányú kéréseit...

Há tehát valaki szeretne valami társadalmilag hasznosat tenni, miközben a hivatására is készül, vannak rá lehetőségek. Nem lesz könnyű és látványos sem. De talán megérné így kezdeni a munkát.

DEÁK ÁGNES: A KARON FOLYÓ OKTATÓ MUNKA VÉLEMÉNYEZÉSE

A kari tanács, 1980. novemberében a következő határozatot fogadta el:

1. A félév első előadásán ill. szemináriumán az oktatók közölgék követelményeiket, a félév lezárásának módját, s "amennyiben az oktatott tárgy jellege engedi", a hallgatókkal való beszélgetés során alakítsák ki a tematikát ill. feldolgozási módját.
2. A félév utolsó szemináriumán az oktatók a tanulócsoportokkal együtt értékeljék a szeminárium munkáját, s indokolják meg a hallgatók gyakorlati jegyeit.
3. A vizsgák után az oktatók véleményüket a félévet értékelő tanszéki értekezleten beszéljék meg a tanszéki összekötőkkel. A KISZ-szervezet ennek előtte gyűjtse össze az egyes csoportok véleményét az egyes szemináriumokról és előadásokról. A tanszéki összekötők ennek birtokában mondják el a hallgatói véleményt a tanszéki értekezleten. A tanszékvezetők feladata, hogy gondoskodjanak a határozat végrehajtásáról.

Az azonnali reakciónk kétféle lehet:

1. Végre! Ez egy nagyszerű dolog! A hallgatók jogos igénye, hogy részletes értékelést kapjanak munkájukról - csökkentve így a szubjektívnek érzett érdemjegyek lehetőségét. S az is természetes, hogy munkakapcsolatban álló felnőtt emberek kölcsönösen, s ne csak egyik a másikat értékelje.

2. Ugyan már! Nem az utópiák korát éljük. S ti komolyan hisztek ebben?! Demokratikus fordulat az egyetemen: elmondjuk a véleményünket. S akkor mi van? Az oktatók olyan pozíció birtokában vannak, hogy annak magasából nyugodtan megengedhetnek egy kis morgolódást. Nem kell a fejünkre ütni ahhoz, hogy elhallgassunk. Egyszer-kétszer elmondjuk, minden marad a régiben, s a legközelebb magunk küldjük el a fenébe azt, aki ilyet kér tőlünk. Hát te például el tudod képzelni, hogy X.Y. az én véleményem hatására majd változtat a tanítási módszerén...?

Minden beszélgetés alkalmával ez a fő, mindent eldöntő érv, ezután már csak vállat vonni érdemes, mert tényleg nem tudom elképzelni, X.Y-ról, hogy változtat.

DE! Miért lelkes az egyik, s miért elutasító a másik, ugyanabban a közegben élő hallgató? A lelkes hallgató mondjuk részt vesz Z.V. szemináriumán, ahol úgy érezheti, ő nem egyszerűen egy elengedhetetlen, de nem egyedül feltétel ahhoz, hogy az oktató oktathasson. Ez a konkrét példa lelkesítheti, s nem az elvont elvek. A pesszimista hallgató viszont részt vesz X.Y. előadásán, aki katalógust tart /vagy ha nem tart, akkor is tudja mindenki, hogy jól megjegyzi s a vizsgán felhasználja, hogy ki járt az előadásaira/, a hallgató unatkozik, dühös, mert úgy érzi, naponta az egyetemen töltött órák teljesen értéktelenek számára.

Kérdem én, ha az oktatói munka véleményezéséről beszélünk, miért csak a Z.V.-kben és X.Y.-kben gondolkodunk. A mi kezdeményezéseink eltörpülnek azok mellett a lehetőségek mellett, melyeket a Z.V.-k biztosítanak hallgatóiknak. Az X.Y.-kről pedig bevallottan vagy nem bevallottan eleve lemondunk /hogy helyesen-e, azt nem tudom, de minden esetre érthető módon/. Viszont ott van e két véglet között az oktatóknak az a tömege, akiknek oktatási módja, munkastílusa nem felel meg ideális elképzeléseinknek, akiket nem rajongunk körül, akikkel nem foglalkozunk: érdektelenek számunkra. Pedig a mi célunk csak az lehet, hogy ezeket az embereket megnyerjük magunknak. De ez csak akkor sikerülhet, ha az X.Y.-knak való jó odamondogatási lehetőség /amelynél tényleg magunk is csak a kibeszélés gyönyöreibre számítunk/ nem vonják el a figyelmünket, ha nem intézzük el ezeket az oktatókat két mondattal, mondván, hogy róluk semmi különöset nem tudunk mondani. Épp itt lenne a legfontosabb a részletes és átgondolt értékelés. Itt tudnánk eredményeket elérni.

S ha a végletek vonzásában elfeledkezünk erről, akkor tényleg a véleményezés fölöslegességére vagy kilátástalanságára lyukadunk ki. Kérdés: megengedhetjük-e ezt magunknak?